

**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

Folketingets Udvalgssekretariat
Christiansborg
1240 København K

Besvarelse af spørgsmål nr. 559 fra Retsudvalget (alm. del)

Jeg sender hermed min besvarelse af spørgsmål nr. 559, som Folketingets Retsudvalg har stillet den 3. januar 2020.

17. januar 2020

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Dok.nr. 20/00077-3/NFT
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Skilleark

Dokumentnummer: 20/00077-3

Folketinget, Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Besvarelse af spørgsmål nr. 559 fra Retsudvalget (alm. del)

Jeg har den 3. januar 2020 modtaget Retsudvalgets spørgsmål nr. 559 (alm. del) fra Folketingets Udvalgssekretariat.

17. januar 2020

Spørgsmål nr. 559:

Den finske rigsdags ombudsmand (oikeuskansleri/justitiekansler) Tuomas Pöysti konstaterede den 10. oktober 2019, at bl.a. børnekonventionen "taler for, at regeringen i overensstemmelse med international ret" (...) "stræber efter at hjemtage i hvert fald børnene" blandt de finske statsborgere, der tilbageholdes i kurdisk kontrollerede lejre i det nordlige Syrien. Vil Folketingets Ombudsmand oplyse, om det ligger inden for ombudsmandens mandat at foretage en tilsvarende vurdering af den danske regerings handlemåde?

Der henvises til meddelelsen "Avgörande av justitiekansler Tuomas Pöysti i klagomål som gäller repatriering av personer som befinner sig i läger i Syrien" fra den 10. oktober 2019 fra det finske Justitiekanslersämbetet.

Dok.nr. 20/00077-2/NFT
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Svar:

1. Jeg har forstået spørgsmålet således, at der ønskes en beskrivelse af Folketingets Ombudsmands kompetence til at bedømme et sagsforhold som det, der er beskrevet, herunder om ombudsmanden kan udtale sig om de samme spørgsmål, som "Justitiekanslern" i Finland har gjort.

Inden jeg besvarer spørgsmålet, kan jeg oplyse, at Justitiekanslern er en anden person med et andet embede og lovgrundlag end "Riksdagens Justitieombudsman" i Finland. Mens sidstnævnte ligesom den danske ombudsmand er udpeget af parlamentet, er Justitiekanslern udpeget af den finske præsident. Begge embeder har et ganske bredt mandat til at udtale sig rådgivende

om forskellige spørgsmål af juridisk karakter, herunder i forhold til menneskerettighederne.

2. Folketingets Ombudsmand skal bedømme, om myndigheder eller personer, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, handler i strid med gældende ret eller på anden måde gør sig skyldige i fejl eller forsømmelser ved udførelsen af deres opgaver, jf. § 21 i ombudsmandsloven (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013 om Folketingets Ombudsmand).

Ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning, jf. lovens § 7, stk. 1.

Ombudsmandens kompetence omfatter således danske forvaltningsmyndigheders overholdelse af danske regler og Danmarks internationale forpligtelser. Det gælder bl.a. lov om udenrigstjenesten og FN's konvention om barnets rettigheder. Danske forvaltningsmyndigheders virksomhed i udlandet er også omfattet af ombudsmandens kompetence.

Det ligger dermed inden for ombudsmandens kompetence at tage stilling til lovligheden af f.eks. danske ambassaders bistand til borgere, der befinder sig i udlandet.

Ombudsmanden vil kunne foretage en sådan vurdering f.eks. i forbindelse med behandlingen af en klage over en konkret beslutning fra en dansk myndighed om, hvilken bistand der skal ydes til en eller flere borgere i udlandet.

Det falder til gengæld ikke inden for ombudsmandens opgaver at afgive generelle juridiske udtalelser om fortolkningen af retstilstanden og danske myndigheders forpligtelser på et givent område. Ombudsmanden vil således – medmindre det sker i forbindelse med en ombudsmandsundersøgelse – ikke kunne udtale sig om fortolkningen af regler i f.eks. lov om udenrigstjenesten eller FN's konvention om barnets rettigheder.

I de tilfælde, hvor en sag falder inden for ombudsmandens kompetence, er der visse almindelige begrænsninger for ombudsmandens prøvelse af myndighedernes handlinger. I tidligere klagesager, som ombudsmanden har behandlet vedrørende Udenrigsministeriets bistand i henhold til lov om udenrigstjenesten, har ombudsmanden herom udtalt bl.a., at spørgsmålet om, hvilken bistand en ambassade kan og bør stille til rådighed for en dansk statsborger i udlandet, bygger på en afvejning af en række forskellige hensyn og omstændigheder. Ombudsmanden har endvidere udtalt, at medmindre der foreligger særlige omstændigheder i en sag, kan ombudsmanden ikke foretage en sådan afvejning på en anden og bedre måde end Udenrigsministeriet, som har særlige forudsætninger for at yde bistand og træffe afgørelser på området bl.a. i kraft af ministeriets erfaringer.

3. Jeg kan supplerende oplyse, at ombudsmanden har modtaget én konkret klage fra en borger over Udenrigsministeriet i forbindelse med, at borgeren havde anmodet ministeriet om bistand til vedkommendes slægtninge, der befandt sig i Syrien.

Ombudsmanden forstod henvendelsen som en klage over Udenrigsministeriets sagsbehandlingstid i sagen og sendte henvendelsen til ministeriet med henblik på, at ministeriet i første omgang forholdt sig til klagen over for borgeren.

Borgeren har ikke efterfølgende klaget til ombudsmanden over Udenrigsministeriet svar i sagen, og ombudsmanden har ikke i øvrigt modtaget klager fra berørte personer over myndighedernes bistand til personer, der befinder sig i Syrien.

4. Jeg har noteret mig, at Folketinget har et lovforslag under behandling, hvori det foreslås, at udenrigstjenestens bistand til en person kan afskæres eller begrænses, når der er grund til at antage, at den pågældende uden tilladelse er indrejst eller har opholdt sig i et område som nævnt i straffelovens § 114 j, stk. 3, eller har deltaget i aktiviteter i udlandet, der kan indebære eller forøge en fare for statens eller andre staters sikkerhed.

Ombudsmanden kan ikke behandle klager over Folketinget (§ 7, stk. 1, i ombudsmandsloven). Derfor kan ombudsmanden heller ikke behandle klager over indholdet af de love, som Folketinget har vedtaget. Hvis et lovforslag, der er fremsat for Folketinget, giver mulighed for, at Folketinget direkte eller indirekte kan tage stilling til et givent spørgsmål, vil ombudsmanden normalt heller ikke behandle dette spørgsmål, indtil resultatet af folketingsbehandlingen foreligger.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Sendes til:

MF Rosa Lund

Folketingets Udvalgssekretariat

Udenrigsministeriet

Bagside

Antal filer:

2